

Кісіль А.-Н. – здобувач вищої освіти

Науковий керівник: к. н. з держ. упр.,

доц. Н. Михаліцька

Львівський державний університет

внутрішніх справ, м. Львів, Україна

Методичні підходи до вимірювання людського капіталу

Критеріїв вимірювання, визначення якості та оцінки людського капіталу є актуальною проблемою в контексті, окреслення головних напрямів у певних сферах діяльності на всіх етапах формування людського капіталу як головного чинника та індикатора економічного і людського розвитку.

Щоб виміряти людські ресурси використовують якісні та кількісні показники. До якісних можна віднести такі які впливають на якість праці і збільшують її продуктивність (відданість, майстерність, професіоналізм), а до кількісних входить чисельність людей, економічно активне населення. Для покращення цих показників необхідне інвестування в людський капітал. Витрати, які сприяють зростанню продуктивності праці, можна розглядати як інвестиції у такому розумінні: поточні витрати здійснюються з тим розрахунком, що вони будуть багаторазово компенсовані значно більш високим потоком прибутків у майбутньому [1, 216]. Інвестиції у людський капітал є у формі зовнішніх вкладень та у вигляді деяких видів особистої людської діяльності.

В економічній літературі використовується велика кількість підходів і методів для оцінки людського капіталу, одними з таких є грошова і натуральна оцінки. Жан Фіценс говорив: «Ми можемо погодитися з тим, що духовна цінність людей украй важлива, і зосередитися на економічній стороні питання. По суті, всі вимірювання вартісного вкладення є вимірюванням вартості людей як економічних одиниць і як духовних істот. Тільки люди проводять вартість шляхом застосування своїх природжених якостей (гуманності, умотивованості до діяльності), придбаних умінь і здатності до управління інструментами» [2].

Людський капітал можна поділити на такі активи:

- фонд здоров'я;
- фонд міграції;
- фонд підприємництва;
- фонд підготовки на виробництві;
- інтелектуальний капітал;
- фонд мотивації економічної діяльності.

До основних активів людського капіталу відносять: загальну та спеціальну освіту; практичний професійний та життєвий досвід; духовне та фізичне здоров'я; мотивацію та гнучкість мислення [3, 5]. За допомогою збільшення активів людського капіталу здійснюється економічне зростання та можна окреслити економічні умови людського капіталу. Найголовніші інвестиції в освіту, охорону здоров'я, мобільність працівників, а також виховання дітей і наявність економічно важливої інформації.

Будь-які витрати в грошовій чи в інших формах, що забезпечують ефективнішу продуктивність праці розглядаються як інвестиції в людський капітал. Проте не все залежить тільки від інвестицій, а й від активної людської діяльності. Адже індивіди витрачають свій час, працю і кошти. Витрати від держави і громадян для розвитку людського капіталу можна оцінити частково, але і така оцінка свідчить про перевагу людського капіталу над розмірами матеріального нагромадження.

Класики політичної економії використовували дві методики вартісного оцінювання людського капіталу: метод вартості виробництва (обчислюють витрати на засоби існування людини) і метод капіталізації заробітків (здійснюється оцінка реальної вартості майбутнього доходу працівника) [4].

Складність розрахунку вартості людського капіталу методом вартості виробництва полягає в тому, що немає єдиної думки щодо складових елементів витрат (врахування усіх витрат на формування і виховання людини чи тільки витрат на освіту, підготовку та перепідготовку кадрів, науку, інновації, охорону здоров'я, мобільність, культуру), так щодо носіїв людського капіталу (все населення країни або лише економічно активне населення) [5, 13]. Вартість людського капіталу аналізується та оцінюється різними шляхами це призводить до того, що виникають труднощі під час визначення вартості людського розвитку. Питання оцінювання вартості людського капіталу за єдиною методикою, яка була б універсальною, залишається невирішеним.

Отже, для того щоб виміряти людський капітал необхідно поєднувати різні методи оцінки, що допоможе врахувати різні фактори. Адже інвестиції відбуваються як зі сторони держави, підприємства так і кожної особи. Також необхідно наявність позитивного іміджу професіоналізму, освіченості та високої кваліфікації.

Джерела та література

1. Грішнова О. А. Зарубіжний досвід фінансування освіти та перспективи його застосування в Україні. *Наукові праці НДФІ*. Київ, 2010. Вип. 10–11. С. 214–222.
2. Фіцєнс Ж. Людський капітал: як визначити та збільшити його вартість. URL: <http://innovations.com.ua/ua/articles>
3. Безтелесна Л. Людський розвиток: підходи до трактування суті та умов його забезпечення. *Економіка України*. 2009. № 7. С. 4–12.
4. Павленко Л. І. Оцінювання вартості людського капіталу на рівні держави. *Ефективна економіка*. 2015. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3738>
5. Кондиріна А. Г. Оцінка вартості людського капіталу України. *Науковий вісник ЧДІЕУ*. 2011. № 1. С. 12–14.

Клименко І. – студентка

Науковий керівник: к. е. н., доц.
О. Попрозман
Національний університет фізичного
виховання і спорту України
м. Київ, Україна

Значення управління інноваційним потенціалом організації

На сучасному етапі розвитку економіки слід переглянути традиційну обліково-аналітичну практику, що створює інформаційну базу для прийняття управлінських рішень. Відтак всі показники, які характеризують ефективність діяльності фізкультурно-спортивної організації, дозволяють виявити лише резерви на визначений період часу (місяць, квартал, рік) не враховуючи їх потенційного значення.

З огляду на необхідність системного врахування сучасного стану та перспектив розвитку фізкультурно-спортивних організацій, при оцінці їх вартості, аналізі ефективності використання та інших випадках, доцільно виходити з потенційних можливостей.

Основний зміст поняття «інноваційний потенціал» полягає в інтегральному відображенні поточних та майбутніх можливостей економічної системи трансформувати вхідні ресурси за допомогою притаманних їй персоналу підприємницьких здібностей в економічні блага, і таким чином, максимально задовольняти корпоративні та суспільні інтереси [5].

В економічній літературі поняття «потенціал» розуміють, як: наявність в економічного суб'єкта ресурсів, їх оптимальної структури та вміння раціонально використовувати їх для досягнення поставленої мети; можливості здійснювати якусь ціленаправлену діяльність,